

GEMEENTE SCHERPENZEEL

MEMO

2023-44

datum : 27 juni 2023

aan : de raad

van : het college van burgemeester en wethouders

onderwerp : Moties in kader van alcohol- en drugsgebruik, en rookvrije plekken

bijlage(n) : -

I Inleiding

Er is de afgelopen periode een tweetal moties aan uw raad voorgelegd in het kader van sociale veiligheid. Het betreft de volgende moties:

1. Motie van de fracties Van Dijk, SGP en CDA d.d. 1 november 2022, waarbij zij het college opdragen:
 - a. Te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om bestrijding van het verboden alcohol- en drugsgebruik door jongeren te intensiveren met daarbij een betere coördinatie van de diverse maatregelen zoals in de gemeentebegroting 2023-2026 benoemd;
 - b. Raad te informeren welke stappen zijn ondernomen en welke plannen zijn gemaakt.
2. Motie van de fractie PRO d.d. 1 december 2022, waarbij zij college opdragen:
 - a. Te onderzoeken hoe alle speelplekken en sportparken rookvrij kunnen worden;
 - b. De raad hierover terugkoppeling te geven.

Via dit raadsmemo willen wij uw raad over de voortgang van voorgaande moties informeren.

II Intensiveren bestrijding alcohol- en drugsgebruik

Uw voorstel sluit aan bij zowel de uitgangspunten van het preventief jeugdbeleid als die van sociale veiligheid en publieke gezondheid. De intensivering van de bestrijding van alcohol- en drugsgebruik vraagt om een integrale aanpak, die alleen bereikt kan worden door een gecoördineerde aanpak door samenwerkende partijen, zoals bijvoorbeeld Veilig Thuis, politie, jongerenwerk en onderwijs.

GEMEENTE SCHERPENZEEL

Vanuit de wens om te komen tot een heldere, gecoördineerde aanpak hebben we een verkenning uitgevoerd naar een model voor Opgroeien in Kansrijke Omgeving (OKO), een model dat ons inziens gezien kan worden als een kapstok voor het opstellen van een praktisch Plan van Aanpak. Omdat OKO vooral bedoeld is voor gemeenten met voortgezet onderwijs hebben wij gekozen voor het jeugdpreventieplan. We zijn op dit moment op ambtelijk niveau in overleg met de partners, zoals scholen, jongerenwerk en regiogemeenten om te bespreken op welke wijze we dit model als richtsnoer kunnen gebruiken om samenwerkingsafspraken te maken rondom de breedte van 'jeugdpreventie', waarvan alcohol- en drugsgebruik onderdelen zijn.

We willen bij de uitwerking daarvan gebruik maken van data van partners en regionale instellingen (zoals van GGD, Politie, Maatschappelijk Werk). Deze informatie gebruiken we als basisinput voor het overleg met de betrokken partijen met als doel om in samenspraak tot een breed gedragen aanpak te komen. Deze jongerenproblematiek houdt niet op de bij de gemeentegrens, vandaar dat ook de regiogemeenten hierbij betrokken zijn.

Jeugd PreventiePlan

Vervolgens hebben we geconstateerd dat we er goed aan doen om preventie breder te trekken. Er zijn meerdere problematieken die om een gecoördineerde, gezamenlijke lokale aanpak met regionale afstemming vragen. Hiervoor willen we de Jeugd Preventie Matrix inzetten. Deze matrix, die het Nederlands Jeugdinstituut (NJI) hanteert, laat zien dat jeugdpreventie breder is.

De Preventie Matrix is opgesteld voor een drietal leeftijdsgroepen: Jeugd (0-18), Volwassenen (18-67) en Ouderen (67+). De JeugdPreventie Matrix kijkt naar preventieaanpak op de drie deelgebieden Gezondheid, Veiligheid en Participatie. Om u in vogelvlucht 'mee te nemen' onderstaand een overzicht op hoofdlijnen:

Domein	Gewenste situatie	Probleem
Gezondheid	Gezond gewicht	overgewicht
	Mentaal gezond	angst/depressie
	Gezonde leefstijl	verslaving
Veiligheid	Veilige thuissituatie	Huiselijk geweld/mishandeling
		(vecht)scheidingen
	Veilige sociale omgeving	pesten/uitsluiting
		jeugdcriminaliteit
Participatie		radicalisering
	Positief opvoedklimaat in alle leefomgevingen van het kind	Tekortschietend opvoedklimaat
	Opgroeien met voldoende materiële middelen	Opgroeien in armoede
	Optimale schoolloopbanen	Schoolverzuim, schooluitval, thuiszitters
	Sociale cohesie/participatie/kwetsbare groepen	Sociale uitsluiting, beperkte zelfredzaamheid kwetsbare groepen

GEMEENTE SCHERPENZEEL

Dit overzicht laat zien dat intensivering van bestrijding van alcohol- en drugsgebruik zeker aandacht verdient, maar dat wij willen inzetten op een bredere preventieaanpak. Vele problematieken staan niet op zichzelf, zij hangen samen. Dat vraagt om een structurele gecoördineerde aanpak van de gemeente met haar sociaal-maatschappelijke partners en regiogemeenten.

Ons college is gestart met de voorbereidingen van een Jeugd preventieplan. Wij houden u op de hoogte van de vorderingen en verwachten u eind 2023/begin 2024 een plan te kunnen voorleggen.

III Rookvrije speelplekken en sportparken

Naast het opstellen van een Jeugdpreventieplan zijn er ook maatregelen mogelijk die meer van algemene aard zijn en niet alleen specifiek de jeugd betreffen. Het rookvrij maken van speelplekken en sportparken valt onder de categorie gebruiksregels die we met elkaar afspreken.

Op ambtelijk niveau vindt op dit moment overleg plaats tussen betrokken partijen zoals beleidsmedewerkers jeugd, sport, gezondheid, politie, handhaving en jongerenwerk om te komen tot een voorstel om speelplekken en sportparken rookvrij te maken. Daarna zullen we in overleg treden met sportverenigingen en buurtorganisaties om de gemaakte afspraken ook te bestendigen en onder de aandacht te brengen. Zo denken we eraan om borden met gebruiksregels te plaatsen, zoals bijvoorbeeld 'rookvrije zone', 'gebruik de afvalbakken voor uw afval' etc. Dit zijn gebruiksregels die evenwel juridisch niet afdwingbaar zijn. Het streven is echter om met behulp van afspraken met partners en de omgeving we een rookvrije en sociaal veilige gemeente willen uitstralen. Verandering begint met sturen op gedrag.

Overigens willen we u meegeven dat het 'gemeentelijk rookvrij' een viertal categorieën omvat, nl het Cruijff Court, de speeltuinen, de gemeente- locaties (gemeentehuis en gemeentewerf) en de sportparken/sportvelden. Met de verenigingen die terreinen in eigen beheer hebben gaan we in gesprek, zoals onder andere de sportverenigingen. Na de zomer 2023 starten we met het overleg met de sportverenigingen over het rookvrij maken van de sportparken/sportvelden.